

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De personis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Sacerdotibus in inferiore gradu constitutis, seu Presbyteris. Tit. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62002)

LIBER SECUNDUS.
TITULUS I.

De Sacerdotibus in inferiori gradu con-
stitutis, seu Presbyteris.

SUMMARI A.

- 1. Sacerdotes, Presbyteri, Seniores, sunt Synonyma.
- 2. Sacerdotum nomen quomodo sumatur in Sacris canonibus.
- 3. Quomodo nunc.
- 4. Sacerdotii dignitas.
- 5. Origo.
- 6. Est Sacramentum.
- 7. Ad illud quae aetas legitima.
- 8. Quis illud conferat & quomodo.
- 9. Quibus solemnitatibus.
- 10. An Papa solo verbo: Sis Presbyter; conferre possit Sacerdotium.
- 11. Sacerdotum quod praecipuum munus.
- 12. Quae ipsis interdicta.
- 13. Quae Eorum potestas.
- 14. Est tamen hic servanda cautio; & quae.

Atenus diximus de Sacerdotibus in altiore ordine; nunc videndum de iis qui sunt in inferiore.

Qui Graecè Presbyteri, Latine Seniores, dicuntur; non tam aetate, quam moribus & officio. *can. Cleros. vers. Presbyter. dist. 21.* Quippe quorum vita debet esse probata senectus. *sec. Concil. Trident. sess. 23. de reformat.*

Corvinus
de Personis
Ecclesiarum

G IV
52

mat. cap. 14. Sacerdotes etiam appellantur, quasi sacrum dantes. d. can. cler. 8. Sacerdos. Dicit D. Hieronymus, in epist. de septem gradib. Ecclesiæ, sic: Sextus Seniorum ordo est, qui Sacerdotibus datur, qui Presbyteri dicuntur, qui presunt Ecclesiæ Dei, & Christi sacramenta consociant. *Li autem in benedictione cum Episcopis consortes ministeriorum sunt, nulla in consociando corpora Christi ac sanguine inter eos & Episcopos credenda distantia est.*

2 Imò in Sacris canonibus Sacerdotum nomen non solum Presbyteros inferiores, sed & Pontifices, Episcopos, Archiepiscopos, comprehendit. Dicit D. Augustinus lib. 2. de civit. Dei cap. 10. explicans verbum Apocalypseos. cap. 20. ita: *Quod D. Joannes in Apocalypsi dicit, in istis secunda mors non habet potestatem, adjunxit, atq. ait, sederunt Sacerdotes Dei & Christi, & regnabunt cum eo mille annis: Non utiq. de Episcopis, & Presbyteris est dictum, qui proprie jam in Ecclesiâ vocantur Sacerdotes; sed sicut omnes Christianos dicimus propter mysticum christum sic omnes Sacerdotes: quoniam membra sunt unius Sacerdotis, de quibus Apostolus Petrus; Plebs, inquit, sancta, regale Sacerdotium. Summus Sacerdos in æternum Dominus Deus Noster Jesus Christus; Psal. 109. qui & Sacerdotii potestatem cum primatu D. Petro dedit primatum can. in novo. dist. 21. Matth. 16. Docet etiam D. Hieronymus Episcopum & Presbyterum esse idem, sed hunc habere nomen dignitatis, & illum officii. in epist. ad Titum cap. 1. ad verba illa, & constitutus per circuitus Presbyteros. tom. 10. 9. & in Epist. Evagrio scripta tom. 2. can. legimus. dist. 92. c. olim. & can. seq. dist. 95. Episcopus gradu tantum præcedebat Presbyteros: Eligebatur per Illos in schismatis remedium ut & supra admonuimus. Sic omnes Presbyteri non erant Episcopi cum tamen Episcopi omnes essent Presbyteri, quia erant electi ex illis & tales esse debeant. c. ex literis. de excess. Prælat. Alioquin gradum quem non habent, conferre non possunt. can. gratia. can. ventum. qu. 1. c. Darbertum. 1. qu. 7. can. quomodo. de consecr. dist. 4.*

Unde Episcopus in Ecclesiâ major Presbyteris, in domo vero æqualis. sec. Concil. Carthag. can. 4. & can. Episcopus in quolibet. cum can. seq. dist. 65. in Concilio Martini Papa.

Nunc Presbyter propriè & strictè dicitur, qui post Episcopum animum habet curam, vel saltem Sacerdotalem ordinem.

Nonnunquam, sed in re favorabili, non odiosa, & Presbyteri seu Sacerdotis nomine veniunt Diaconus & Subdiaconus. can. unic. fin. c. 15. qu. 5. can. si quispiam. dist. 81. can. Subdiaconus. dist. 77. c. 2. de cohabit. Cleric. & mulier. ubi Gloss. verb. Sacerdotum. Panorm. ibid.

Est Sacerdotium, teste D. Ignatio epist. 10. ad Smurnenses. omnium honorum, qui in hominibus consistunt, summa.

Ejus ordo, seu gradus, institutus fuit ab ipso Christo Domino, & designatus in septuaginta duobus Discipulis: secundum Concilium Trident. sess. 22. cap. 1. post med.

Unde apud Catholicos est indubium; (negantibus hoc A Catholicis) Sacerdotalem Ordinem esse verum & proprium novæ Legis Sacramentum, à Christo Domino Nostro institutum. Bellarm. tom. 2. lib. 1. de Sacram. Ord. ex cap. 2. Coninck. disp. 20. de Sacram. Ord. dub. 1. alijs allegati per Barbof. jur. Eccles. Univ. lib. 1. cap. 34. num. 8. Nec adverstatur can. in novo. dist. 21. in verbis: à Petro Sacerdotalis incepit Ordo &c. Intelligendus enim de Ordine Sacerdotali. Nam cum D. Petrus à Christo fuerit primus consecratus Episcopus, in hunc sensum Sacerdotalis ordo dicitur ab ipso cœpisse. Bellarm. tom. 1. controv. de Romano Pontifice, cap. 23. Coninck. d. disp. 20. dub. 4. num. 25.

Promoveri, secundum Concilium Tridentinum sess. 23. de reformat. cap. 12. & cap. ult. 78. dist. Clem. ult. de erat. & qual. ordin. ad Presbyteratus ordinem hodie nullus potest ante vigesimum quintum ætatis suæ annum: osim trigessimus: Novel. 123. cap. 13. bonum habere debet testimonium; in diaconatu per annum integrum ministrasse: quæ scitu ad salutem populo necessaria, callere: ad Sacramenta ministranda an sit idoneus diligenter examinari: in ipsius pietatem morefque inquiri. secund. d. Concil. d. sess. 23. cap. 14.

In interstitio tamen à Diaconatu ad Presbyteratum, potest Episcopus pro arbitrio, habitâ loci, temporis, conditionis personæ, ratione, dispensare. Menoch. de arbitr. cas. 427. num. 30. Frat. Emanuel. quest. Regul. tom. 3. quest. 24. art. 7. Bonacina. de Sacram. disp. 8. quest. un. puncto 6. num. 2.

Fit

Orvinus
de Personis
Ecclesie
G IV
32

8 Fit *ordinatio* ab Episcopo, per traditionem calicis cum vino, & patenæ cum pane, seu hostia; & verba; *Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo &c.* manuumque impositionem. *Roffens. lib. de def. Sacerdot. contra Luther. congressu. 2. axiom. 3. Bellarm. tom. 1. de Sacram. Ordin. cap. 9. Sebast. Casar. in relect. de Eccles. Hierarchia. part. 3. disp. 3. §. 8. num. 4. vide Concil. Trident. d. sess. 23. can. 4.*

9 Quod si, incuriâ Magistri ceremoniarum, calix careat vino, aut contineat aquam, aut hostia non sit ex pane verò, necesset collatus ordo, nec acciperet promotus characterem. *Ledesma. in sum. tom. 1. de Sacram. Ordin. cap. 3. Roderic. à Cunha ad c. Presbyter. num. 3. disp. 2. Campan. in divers. Jur. Canon. rubr. 2. num. 17.*

Ut calicem, patenam & hostiam tangat consecrans, præcisè non est necessè. *Sylvest. in sum. verbo Ordo. 2. circa num. 6. Campan. d. num. 16. Zambran. in decis. casuum conscient. in artic. mortis. cap. 6. d. unic. num. 11. Bonacin. de Sacrament. disput. 8. quest. un. punct. 3. num. 10. Nec etiam necessè, ut tangat consecrandus; sufficit ostensio patens cum signo acceptatiivo. *Fumus in Armilla verbo Ordo num. 4. Reginald. in praxi fori penitent. tom. 2. lib. 30. tract. 2. cap. 2. num. 8. Barbof. d. loco num. 20.**

Sed hæc intellige de necessitate Sacramenti; non præcepti, secundum quam & calicem & patenam tangere tenetur ordinandus. *Barbof. d. loc. & num. 20.*

10 An Papa solo verbo, *Sic Presbyter*, Presbyterum creare possit disputant Canonista. Affirmant multi, ut additio ad *Abb. verbo sic Presbyter. lit. A. in c. firmiter. §. una vero. de sum. Trinit. Angel. in l. 2. C. de crim. sacril. Felin. in c. 1. num. 23. vers. fallit quarto. de constit. Riminald. in repet. rubr. de constit. num. 125. & ibi Mandos. num. 42. Negant alii, ut *Abbas d. loc. num. 1. Barbof. d. loc. num. 21. aliq., quos allegat.* Quorum sententia verior. Sacramenti enim deficeret & materia & forma. Quæ utraq; necessaria. *Vide Concil. Trident. sess. 24. cap. 4. de sacra. m. & sess. 21. cap. 2. & Barbof. d. loco.**

11 Præcipuum munus Presbyteri & ordinationis ejus est Sacramentum corporis Domini conficere; ut scribit *Epiphanius Joann. Episcopus Hierosolymitano; est inter epist. Hieron. & in can. ecce ego. dist. 95. c. per*

His. dist. 25. Deo in Sacrificio offerro; c. quamvis. dist. 68. c. 1. §. ad Presbyterum. d. dist. super populum orare: Dei dona benedicere: D. Paulus epist. ad Hebr. c. 5. cap. 5. inquit; Omnis Pontifex, qui ex hominibus assumitur, pro hominibus constituitur in his, quae apud Deum aguntur, ut offerat donaria, & victimas pro peccatis: vid. & can. ipsi Sacerdotes. 1. qu. 1. item infantes baptizare; c. constat baptisma. 19. de consecrat. dist. 4. sanctificato oleo inungere; benedicere: de occultis peccatis poenitentes, vel in extremis agentes absolvere: nec non, sed tantum Episcopo permittente, aut necessitate urgente extrema, baptizatos sacro chrismate linire seu confirmare; Virgines Deo dicare: can. 1. & seqq. 26. qu. 6. & can. Presbyteris. 119. de consecrat. dist. 4. Dei tamen verbum predicare, vid. Hugon. de S. Victor. lib. 2. de Sacram. part. 3. cap. 12. Caccia in comment. ad c. Presbyter. 4. dist. 23. & quidem ratione officii Sacerdotalis. Nec enim munus praedicandi solis Presbyteris jure divino est annexum. Potest enim illud & aliis concedi. Barbof. de jur. Eccles. univ. lib. 1. cap. 34. num. 23.

Nulla modo potest, Ecclesias erigere, consecrare: reconciliare: & sacrum chrisma conficere: Clericos ordinare: excommunicare: poenitentes publicè reconciliare: Quae Episcopis reservata; d. can. quamvis. & d. can. 1. vers. ad Episcopum. dist. 25.

Hisce, quae diximus Episcopis reservari, exceptis, reliqua omnia Ordinis ministeria competunt Presbyteris ex Christi Domini institutione. text. in c. 1. §. una. vers. & hoc de sum. Trinit. Concil. Trident. sess. 13. cap. 1. ibi successoribus in Sacerdotio. text. in Extrav. Quia quorundam. vers. item quia claves. de verb. signif. Barbof. d. loco num. 23. per Dd. alleg.

Nec enim, ut statuunt Theologi, Ordinis potestas essentialiter distinguitur à Characterè Sacerdotali, nisi secundum actus diversos, consecrationem scilicet, aut peccatorum commisionem; ut docet D. Thomas. in 4. dist. 18. (characterem autem illum accipiunt Sacerdotes in ordinatione: Conc. Trident. sess. 23. cap. 4. & can. 5. Henriq. in Sum. lib. 10. cap. 14.) Ergò Sacerdotes in suo ordine accipiunt potestatem.

Nn

Quae

Orvinus
e Personis
e nes, Ecclesiad

G IV

52

13 *Qua* circa supra dicta munera & officia, Presbyteris ex divina institutione incumbenda, versatur.

Soli enim Presbyteri rite ordinatis corpus Christi conficere possunt: *text. in d. cap. 1. §. una. Concil. Trident. d. sess. 23. cap. 1. Cardin. Bellarm. lib. 4. de Sacram. Euchar. cap. 16. aded ut ne quidem Papa alio hoc committere possit. Gloss. in c. pervenit. dist. 95. Abb. in c. quantum. num. 9. de consuet. Campan. divers. jur. Canon. rubr. 6. cap. 2. num. 15.*

Soli Sacramentum poenitentiae conficiunt, peccata dimittunt: *Concil. Florent. in litt. Eugen. IV. Concil. Constant. sess. 8. & 15. quidam dicant. de poenitent. dist. 1. Concil. Trident. sess. 14. can. 3. Licet peccati mortalis sint rei: d. Concil. Trident. sess. in can. 10. & in cap. Ratio; Quia hoc ministerium non in sanctitate ministri fundatur, sed in potestate illi in ordinatione concessa, quam peccatum non auferat. c. multi, c. Dominus. c. non nocet. cum aliis. 1. qu. 1. Concil. Trident. sess. 7. de Sacram. in gen. can. 12.*

Sunt & ordinarii Baptismi ministri: Visus consecrationis; *Concil. Florent. in Decret. Eugentii. Isidor. lib. 2. de offic. cap. 24. relatus in can. constat. de consecrat. dist. 4. Gelas. Papa epist. 1. cap. 9. relat. in can. Diaconos. dist. 93. Valet tamen Sacramentum hoc à Laicis praestitum, cap. ad limina. 30. qu. 1. can. super quibus. d. caus. 30. qu. 7. can. in necessitate. can. à quodam. de consecrat. dist. 4. Qua de re loco magis congruo.*

Soli Sacramenti Unctionis extremae sunt ministri. D. Jacobus in epist. cap. 5. Inducat Presbyteros Ecclesia. Per quos intellexit semper Ecclesia Latina Sacerdotes. *Concil. Trident. sess. 14. cap. 3. & can. 4. de sacram. extrem. unctionis. c. presbyteros. dist. 95. Zerola. in prax. Episcop. part. 1. verb. Extrema unctio. §. 2. Bonacina. de sacram. dist. 7. qu. un. punct. 4.*

14 Cautio tamen in his omnibus adhibenda. Nempe; licet ea in presbyterii constant caractere, utpote quorum potestas traditur in ordine; tamen non omnia deducuntur absq; jurisdictione & superioris auctoritate in actum; & aliqua non ab omnibus celebrantur, sed ab his tantum, quibus incumbit ex officio, licet maneant valida, si ab aliis fiant

fiant de facto. De his vide Concil. Trident. d. sess. 23. de reform. cap. 15. sess. 22. de reform. cap. 1. sess. 24. de reform. cap. 4.

TITULUS. II.

De Parochis, Curatis, Plebanis.

SUMMARIA.

- 1. Parochi qui apud Ethnicos.
- 2. Que parochia.
- 3. Interdum accipitur pro Episcopi jurisdictione.
- 4. Quomodo proprie.
- 5. Que Familia eam faciunt.
- 6. Ejus nomen quot sumatur modis.
- 7. Ejus Praefecti quomodo appellentur.
- 8. Parochia a quo tempore limitibus distincta.
- 9. Parochialem Ecclesiam quis constituat.
- 10. Ea unius committitur cura.
- 11. An Ille habeat beneficium curatum.
- 12. Cura animarum qua, & quotuplex.
- 13. Paenitentialis quotuplex.
- 14. Qui in Parochos eligendi.
- 15. Electi ad quid teneantur.
- 16. Que poena si non observent.
- 17. Parochialis Ecclesia an non sacerdoti conferri possit, & quid tum juris.
- 18. Quid si impedimentum fuerit justum.
- 19. Episcopus an cum habentibus Ecclesiam Parochialem dispensare potest causa studii.
- 20. Vita

Nn 2

20. Vita

Corvinus
de Personis
et Benef. Ecclesiarum

G IV
32